

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1419201780
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Wallnerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1419201780.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a členiek senátu JUDr. Michaely Královej a JUDr. Ivany Jahnovej vo veci starostlivosti o maloleté deti: C. T., narodený XX.XX.XXXX a C. T., narodený XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, deti rodičov: matka - K. T., narodená XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX J. XX, zastúpená: JUDr. Denisa Jánošíková, advokát so sídlom na Klincovej ul. č. 35 v Bratislave, IČO: 31 796 737, otec: G. T., narodený XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Kristína Absolonová, so sídlom Na Revíne 37, 831 01 Bratislava, o návrhu matky na úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, na odvolanie otca a odvolanie matky voči rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 14.09.2021, č.k. 17P/43/2019-314, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 14.09.2021, č.k. 17P/43/2019-314, vo výroku III. o úprave styku otca s maloletým C., z r u š u j e a k o n a n i e z a s t a v u j e.

II. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 14.09.2021, č.k. 17P/43/2019-314, vo výroku V. a VI. o úprave vyživovacej povinnosti, p o t v r d z u j e.

III. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 14.09.2021, č.k. 17P/43/2019-314, vo výroku VII. o uložení výchovného opatrenia, p o t v r d z u j e.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 14.09.2021, č.k. 17P/43/2019-314 rozhodol tak, že maloleté deti C. T., nar. XX.XX.XXXX a C. T., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky. Zároveň určil, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok a otec je oprávnený stretávať sa s maloletým C., nar. XX.XX.XXXX každú sobotu v mesiaci vždy od 10:00 hod. do 18:00 hod. s výnimkou prvej soboty v každom kalendárnom mesiaci. Súd prvej inštancie styk otca s maloletým C., nar. XX.XX.XXXX neupravil a uložil otcovi povinnosť s účinnosťou od 19.06.2019 prispievať na výživu maloletého C., nar. XX.XX.XXXX sumou 130 eur mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci k rukám matky vždy vopred. V prevyšujúcej časti súd prvej inštancie návrh matky na určenie vyživovacej povinnosti voči maloletému C. zamietol. Ďalej súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť zročné výživné vo výške 831,96 eur uhradiť k rukám matky v mesačných splátkach vo výške 50 eur splatných vždy spolu s bežným výživným, pričom nezaplatením čo i len jednej splátky sa stáva splatnou celá dlžná suma zročného výživného. Tiež uložil otcovi povinnosť s účinnosťou od 19.06.2019 prispievať na výživu maloletého C., nar. XX.XX.XXXX sumou 130 eur mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci k rukám matky vždy vopred. V prevyšujúcej časti súd prvej inštancie návrh matky na určenie vyživovacej povinnosti

voči maloletému C. zamietol a zaviazal otca zročné výživné vo výške 831,96 eur uhradiť k rukám matky v mesačných splátkach vo výške 50 eur splatných vždy spolu s bežným výživným, nezaplatením čo i len jednej splátky sa stáva splatnou celá dlžná suma zročného výživného. Súd prvej inštancie uložil rodičom maloletého, ako aj samotnému maloletému C., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v TENENET o.z., so sídlom Lichnerova 41, Senec, za účelom zlepšenia vzájomného vzťahu maloletého s jeho otcom, a to v trvaní pol roka od právoplatnosti tohto rozhodnutia s tým, že presný čas stretnutí určí TENENET o.z. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V rámci odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že navrhovateľka sa návrhom doručeným dňa 19.06.2019 domáhala, aby zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého C. sumou 250 eur mesačne a na maloletého C. sumou 220 eur mesačne (neskôr upravila návrh vo vzťahu k C. na sumu 300 eur mesačne). Styk otca s deťmi navrhovala pôvodne upraviť každú párnú sobotu od 14:00 do 19:00 hod. a každú párnú nedeľu od 14:00 do 19:00 hod. Súd prvej inštancie uviedol, že neskôr, s ohľadom na skutočnosť, že C. odmietal stretávanie s otcom a otec sa pravidelne začal stretávať s C. vždy v soboty, navrhla, aby styk otca s C. neupravoval a styk s C. upravil v rozsahu v ktorom reálne prebieha. Uviedol, že matka v konaní uvádzala, že otec sa o deti nestará, celá starostlivosť o domácnosť a deti je na nej, otec po príchode domov z práce odišiel do krčmy, po tom, ako túto zatvorili, pil alkohol doma, pričom vo vzťahu k C. bol otec odmeranejší, bol na neho prísny, podľa tvrdenia matky ho aj fyzicky trestal. Dodal, že podľa matky k maloletému C. má otec lepší vzťah, pričom to podľa nej vyplýva aj z toho, že sú rovnako sluchovo hendikepovaní. Uviedol, že podľa názoru matky, otec jej počas spoločného života prispieval len v rozsahu podľa vlastného uváženia, čo matke, ktorá poberala len rodičovský príspevok a prídavok na deti nepostačovalo na úhradu základných potrieb rodiny, musela si požičiavať od svojej matky, resp. sestry. Súd prvej inštancie uviedol, že náklady na maloletého C. matka vyčíslila pôvodne v sume 320 eur, na maloletého C. taktiež v sume 320 eur, neskôr vyčíslenie upravila, pričom na C. sa matkou vyčíslené náklady pohybovali okolo 470, resp. 380 eur mesačne (v závislosti od toho, či navštevoval škôlku, na C. okolo 600 eur mesačne (od 589 do 611 eur mesačne).

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 28 ods. 1 písm. a), b) a c), § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 65 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) a vecne tým, že pokiaľ ide o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, v tomto sa rodičia zhodli. Pokiaľ ide o úpravu styku otca sa maloletými deťmi, ten je aj v súčasnosti realizovaný rozdielne s C. a rozdielne s C., keďže C. otca stále odmieta a matka vo svojej výpovedi uvádzala, že dôvody odmietania otca C. nevie vysvetliť, postupne ho však začal odmietať aj C., s ním však styk počas sobôt (s výnimkou prvej soboty v mesiaci) prebieha. Súd prvej inštancie uviedol, že rodičia absolvovali poradenstvo na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, ako aj na Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie s cieľom nájsť zhodu v úprave rodičovských práv a povinností a predovšetkým zistiť príčiny narušeného vzťahu medzi otcom a maloletým C., avšak žiadne z týchto poradenstiev problém nevyriešilo. Matka navrhla, aby súd prvej inštancie uložil rodičom výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu za účelom zlepšenia vzájomného vzťahu otca a detí. Otec s týmto návrhom súhlasil, súd prvej inštancie preto návrhu vyhovel (výrok VII rozsudku), a to vo vzťahu k maloletému C., nakoľko nemal v konaní preukázané, že by vzťah otca a C. takéto psychologické poradenstvo v súčasnosti vyžadoval. Súd prvej inštancie určil, že poradenstvo bude prebiehať v TENENET o.z., so sídlom Lichnerova 41, Senec, za účelom zlepšenia vzájomného vzťahu maloletého s jeho otcom, a to v trvaní pol roka od právoplatnosti tohto rozhodnutia s tým, že presný čas stretnutí určí TENENET o.z. Súd prvej inštancie však nepovažoval za vhodné, do času, kým sa rodičia a maloletý C. podrobia psychologickému intervencii, zasahovať do v súčasnosti zaužívaného priebehu styku otca s maloletými deťmi, a to ani s maloletým C., hoci s ním má otec lepší vzťah. Súd prvej inštancie skonštatoval, že odborná pomoc zo strany psychologického centra môže postupne pomôcť zlepšiť budovať vzťah medzi otcom a C. a postupne vytvárať aj priestor na rozšírenie styku C. s otcom. Napokon, v tomto konaní súd prvej inštancie rieši úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva a úpravou na čas po rozvode sa bude súd prvej inštancie zaoberať v konaní vedenom pod. sp.zn. 25P/86/2019. Súd prvej inštancie apeloval na oboch rodičov, aby aktívne pristúpili k realizácii psychologického poradenstva, čo by mohlo v blízkej dobe vytvoriť predpoklad na zlepšenie vzťahu otca a maloletého C. a nepochybne môže rodičom pomôcť aj pri úprave práv a povinností k maloletým deťom v budúcnosti. Pokiaľ ide o výživné, súd prvej inštancie uviedol, že rodičia sa na výške vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom

nezhodli. Matka uvádzala, že v súčasnosti (keďže je stále poberateľkou rodičovského príspevku, vo výške 270 eur mesačne, pričom prídavky na obe deti predstavujú sumu spolu 49 eur) jej s výdavkami pomáhajú sestra a jej matka, v ktorej dome aj s deťmi byvajú. Súd prvej inštancie uviedol, že aj z dokladov o úhrade predložených matkou vyplývalo, že prevažnú časť výdavkov spojených s byvaním (s výnimkou nákladov na internet a TV) uhradza stará matka detí. Dodal, že výdavky na deti, ktoré matka vyčíslila, sa bez nákladov na bývanie pohybovali od cca. 320 eur na každé z detí (v návrhu) po cca 400 eur na C. (v závislosti od toho, či navštevoval škôlku), resp. cca 540 eur na C.. Súd prvej inštancie uviedol, že ak teda aj platí, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodiča, v konkrétnom prípade by pri matkou tvrdených výdavkoch detí životná úroveň detí životnú úroveň rodičov prevýšila, a zároveň by pohltila ich celý príjem v súčte. Uviedol, že otec má podľa rozhodnutia o priznaní invalidného dôchodku príjem z invalidného dôchodku 160 eur mesačne, podľa potvrdení o príjme v spoločnosti K. dosahoval príjem 833,88 eur, v spoločnosti Agropodnik, a.s. Trnava to bolo v priemere 796,653 eur, v aktuálnom zamestnaní v Technických službách mesta Brezová pod Bradlom aktuálne dosahuje príjem v priemere 663,87 eur, otec teda má spolu s invalidným dôchodkom k dispozícii sumu okolo 840 eur mesačne. Súd prvej inštancie skonštatoval, že otec, podobne ako matka, svoje výdavky riadne nepreukázal, doklady o úhradách predložené otcom nekorešponujú s jednotlivými výdavkami otca, ako ich vyčíslil vo svojich výdavkoch, súd prvej inštancie však otcom uvádzaných 461 eur ako mesačné výdavky považoval za primerané výdavky vynaložené na úhradu základných potrieb. Ako oprávnené potreby maloletých detí tak súd prvej inštancie vyhodnotil na základe všetkých skutočností, po zohľadnení možností ich rodičov, potreby zodpovedajúce sume okolo 250 - 260 eur mesačne na každé z detí, pričom pri maloletom C. zohľadnil, že trpí sluchovým hendikepom rovnako ako otec, čo sa prejavuje v jeho zvýšených výdavkoch. O deti sa stará v prevažnej miere matka, súd prvej inštancie však aj s ohľadom na hendikep otca mal za to, že v konkrétnom prípade je dôvodné rozdeliť vyživovaciu povinnosť oboch rodičov voči deťom v pomere 1 a preto uložil otcovi detí povinnosť prispievať na maloletého C. sumou 130 eur mesačne a na maloletého C. sumou 130 eur mesačne. Súd prvej inštancie uviedol, že rodičia zhodne uvádzali, že otec od podania návrhu prispel na výživu maloletých sumou spolu 5200 eur, teda 2600 eur na každé z detí. Celková suma ročného výživného na každé z detí ku dňu rozhodovania súdu prvej inštancie predstavovala sumu 3431,96 eur (26 celých mesiacov x 130 eur plus alikvotná časť za mesiac jún 2019 v sume 51,96 eur) a po odpočítaní sumy 2600 eur, teda už uhradeného výživného na každé z detí zo sumy celého ročného výživného, teda zo sumy 3431,96 eur, tak výsledná suma ročného výživného predstavuje sumu 831,96 eur, ktorú sumu po súhlase matky súd prvej inštancie vo vzťahu ku každému z detí umožnil otcovi splácať spolu s bežným výživným až do jej úplného splatenia v sume 50 eur mesačne. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodoval podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal otec v zákonnej lehote odvolanie, a to v časti výroku III a VII., teda týkajúcej sa úpravy styku s maloletým C., nar.: XX.X.XXXX a nariadeného výchovné opatrenia s maloletým C., nar.: XX.XX.XXXX, nakoľko je otec toho názoru, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. e) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“) a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Taktiež na základe ustanovenia § 62 ods. 1 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej už len ako „CMP“), kedy odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletým C. považuje otec za neuspokojivé, nakoľko podľa jeho názoru súd prvej inštancie nerešpektoval jeho postavenie otca v živote dieťaťa. Otec uviedol, že má v súčasnosti s maloletým C. vytvorený vrúcny rodičovský vzťah, maloletý sa na styk s otcom vždy teší, otca zakaždým objíma, s radosťou k nemu nastúpi do auta a aktívne sa s otcom počas styku hrajú a rozprávajú. Dodal, že jeho styk s maloletým C. bol však na základe napádaného súdneho rozhodnutia obmedzený na čas do rozhodnutia vo veci samej len na 3 dni v mesiaci, a to vždy na sobotu v čase od 10:00 hod. do 18:00 hod.. Otec teda autoritatívnym rozhodnutím súdu prvej inštancie bude môcť celkovo počas jedného mesiaca stráviť so synom len 24 hodín. Takýto rozsah styku je podľa názoru otca značne reštriktívny a nedostačujúci, pričom s odôvodnením súdu prvej inštancie, ktorý uviedol, že síce je vzťah medzi maloletým C. a otcom bezproblémový, ale súd prvej inštancie považuje za dôvodné najprv zrealizovať výchovné opatrenie so starším synom C. a až následne sa časom vytvorí priestor aj na rozšírenie styku s mladším synom C., nesúhlasí. Otec priznal, že je pravdou, že styk je medzi rodičmi spornou otázkou, na ktorej sa nevedia dohodnúť, napádaný rozsudok však nezohľadňuje potreby a záujmy dieťaťa, ktorému nebude umožnené tráviť s otcom celistvý čas, otec nebude môcť syna zobrať cez víkend na výlety, či na plnohodnotnú

návštevu k starým rodičom, a to i napriek tomu, že to maloletý neodmieta. Pripomenul, že miesto jeho bydliska (aktuálne býva na adrese: Q. XXX, XXX XX M. D., nakoľko je jeho miesto trvalého bydliska v rekonštrukcii) a bydliska matky je vzdialené vyše 1 hodinu, otec si preto de facto v sobotu o 10:00 hod. prevezme dieťa v mieste bydliska matky, potom cca. 1 hodinu cestuje do svojho miesta bydliska, kde sa cca. 6 hodín s dieťaťom pohrá a znovu cca. 1 hodinu cestuje do Bratislavy, aby dieťa riadne a včas matke odovzdal. Otec má za to, že takéto cestovanie s dieťaťom počas jedného dňa je pre maloletého nadmerne zaťažujúce, maloletý C. neraz v aute zaspí a následne ho otec nechce nasilu budiť, len preto, aby s ním strávil požadovaný čas a naopak otec nemôže vždy vymýšľať synovi výlety v blízkosti miesta bydliska matky, aby zbytočne dieťa nevozil 2 hodiny v aute. Otec zdôraznil, že takéto výlety sú obmedzené nielen počasím, ale aj opatreniami COVID -19 a finančným rozpočtom otca. Otec podotkol, že z toho dôvodu otec vidí ako racionálne riešenie upravenie styku aj s prespatím v mieste jeho bydliska. Podľa názoru otca objektívne neexistuje žiaden dôvod, prečo by mal byť styk dieťaťa s jeho osobou takto obmedzený a dodal, že prispôsobuje svoj život maloletému, citlivo reaguje na jeho potreby a snaží sa ich v plnom rozsahu saturovať tak, aby maloletý napredoval a plnohodnotne sa rozvíjal po všetkých stránkach, nie je preto dôvod, aby bol diskvalifikovaný ako plnohodnotný rodič. Tiež poukázal na to, že právo styku dieťaťa môže byť obmedzené len vtedy, ak si to záujem dieťaťa priamo vyžaduje. Ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa. Tieto musia byť pritom natoľko závažné, že ochrana dieťaťa vyvolala potrebu obmedziť prirodzený kontakt. Otec má za to, že v prípade maloletého C. však v súdnom konaní neboli preukázané žiadne dôvody, ktoré by si vyžadovali potrebu obmedzenia styku maloletého dieťaťa s rodičom na 24 hodín mesačne. Nielen otec, ale aj starí rodičia maloletého majú záujem o čas strávený s maloletým C.. V tejto súvislosti pripomenul, že maloletý C. styk s otcom víta, nebráni sa mu a naopak prítomnosť otca a starých rodičov vyhľadáva. Otec žiada odvolací súd, aby prehodnotil rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa úpravy styku s maloletým C. a aby otcovi umožnil aspoň základný styk v rozsahu každý párný týždeň v čase od piatku od 18:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a v tretiu sobotu v mesiaci v čase od 10:00 hod. do 18:00 hod.. Na záver otec uviedol, že má nesmierne rád nielen maloletého C., ale aj maloletého C., hoci C. však dnes otca odmieta, nemá záujem o styk s jeho osobou a negatívne reaguje aj na nariadené výchovné opatrenie. Otec si vec dôkladne premyslel a je toho názoru, že pre pokoj maloletého C. je ochotný nateraz rešpektovať jeho názor a prispôbiť sa mu tak, že na čas upustí od stretnutí s jeho osobou a styk začne realizovať až potom, ako si to maloletý C. bude sám želať. Z toho dôvodu otec žiada odvolací súd, aby zmenil napádaný rozsudok v časti výroku VII, a to tak, že návrh na nariadenie výchovného opatrenia zamietne v celom rozsahu. Otec má za to, že takýmto spôsobom poskytne maloletému C. čas a priestor na ukludnenie a pochopenie celej situácie, pričom pevne dúfa, že maloletý C. sa raz dobrovoľne pridá k nemu a maloletému C. na styk a spoločne si užijú víkend v prírode, na horách či na kúpalisku. S poukazom na uvedené má otec za to, že matka nepredložila jediný dôkaz, ktorým by preukázala dôvodnosť obmedzenia styku medzi ním a maloletým C., pričom obdobie medzi 4 a 6 rokom dieťaťa je obdobím, kedy si dieťa vytvára pocit rodinnej spolupatričnosti. Na záver otec opakovane zhrnul dôvody pre ktoré považuje svoje odvolanie za dôvodné. Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti výroku III. a VII. a to tak, že vydá nasledovné: III. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým C., nar. XX.XX.XXXX vždy v párnom kalendárnom týždni od piatku od 18:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a vždy v tretiu sobotu v mesiaci v čase od 10:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že prevzatie a odovzdanie maloletého sa uskutoční v mieste bydliska matky. VII. Súd Návrh na nariadenie výchovného opatrenia pre rodičov a maloletého C., nar. XX.XX.XXXX spočívajúceho v povinnosti podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu zamietla.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie aj matka, a to voči výrokom V. a VI. rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a § 62 ods. 1 CMP, ktoré odôvodnila tým, že s výrokmi týkajúcimi sa vyživovacej povinnosti otca nesúhlasí a má za to, že rozhodnutie v tejto časti nie je správne, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Matka nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvej inštancie v otázke určenia vyživovacej povinnosti otca voči obom mal. deťom a má za to, že takéto rozhodnutie nie je správne a absolútne nezohľadňuje skutočnosť, že je výlučne poberateľkou rodičovského príspevku a iným príjmom nedisponuje, a to z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu mal. C., pre ktorý sa nemôže v súčasnosti zamestnať a pre ktorý je na predĺženej rodičovskej dovolenke, zabezpečuje všetku osobnú starostlivosť o mal. deti s výnimkou výlučne troch sobôt v mesiaci (vo vzťahu k mal. C.), v priebehu konania otca došlo k zníženiu jeho príjmu o cca. 375 eur netto, a to z dôvodu zmeny zamestnania z vôle otca, pri zohľadnení výšky aktuálneho príjmu otca,

výšky invalidného dôchodku, ako i jeho mesačných nákladov vo výške cca. 460 eur mesačne otcovi ostávajú voľné peňažné prostriedky vo výške 340 eur mesačne. Podľa názoru matky súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti otca voči mal. deťom absolútne nezohľadnil skutočnosť, že jediný príjem matky je tvorený rodičovským príspevkom vo výške 270 eur mesačne a prídavkami na obe mal. deti vo výške cca. 49 eur mesačne, preto tak disponuje finančnými prostriedkami vo výške cca. 319 eur mesačne. Matka zdôraznila, že aspekt osobnej starostlivosti zabezpečovanej ňou mal. deťom, a to i s ohľadom na nepriaznivý zdravotný stav mal. C. a potrebu uspokojovania jeho potrieb s ním súvisiacich a pre ktoré si nemôže aktuálne nájsť zamestnanie a tým zvýšiť svoj príjem, súd prvej inštancie podľa názoru matky absolútne nezohľadnil, tento prehliadol. Podľa jej názoru sa súd prvej inštancie vysporiadal s určením vyživovacej povinnosti otca k mal. deťom tak, že výkon osobnej starostlivosti dal na roveň zdravotnému postihnutiu otca, týmto spôsobom pristúpil k otcovi ako k osobe, ktorá sa pre svoj hendikep nemusí podieľať na starostlivosti o mal. deti. Matka namietala, že sa súd prvej inštancie absolútne nevysporiadal s možnosťami a schopnosťami otca a skutočnosťou, že v priebehu konania došlo na strane otca k zníženiu jeho čistého mesačného príjmu o cca. 375 eur. Poukázala na to, že v čase podania návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností otec pracoval v spoločnosti K. a jeho priemerný mesačný príjem predstavoval sumu 1.037,07 eur (nie 833,88 eur ako uvádza súd prvej inštancie - v potvrdení o príjme otca zo dňa 31.08.2020, predloženom otcom došlo zrejme k chybe v počítaní, nakoľko pri sčítaní jednotlivých súm čistej mzdy vyjde súčet 13.481,99 eur za 13 mesiacov, t.j. 1.037,07 Eur mesačne netto), pričom pri zohľadnení skutočnosti, že otec je poberateľom invalidného dôchodku vo výške cca. 160 eur mesačne, otec v čase začatia konania disponoval mesačne sumou cca. 1.200 eur. Zdôraznila, že počas priebehu konania otec dvakrát zmenil zamestnanie, prvýkrát sa zamestnal v spoločnosti Agropodnik, a.s. Trnava s priemerným mesačným zárobkom vo výške 796,65 eur (t.j. o cca. 240 eur menej v porovnaní s predchádzajúcim zamestnávateľom) a následne v Technických službách mesta Brezová pod Bradlom, kde aktuálne dosahuje príjem cca. 663,87 eur netto (t. j. o cca 375 eur menej v porovnaní s jeho zamestnaním v čase začatia konania). Matka v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie sa pri určovaní výživného na mal. deti uspokojil výlučne s výškou faktického, súčasného príjmu otca a absolútne prehliadol skutočnosť, že otec v priebehu konania dvakrát zmenil zamestnanie, v čoho dôsledku došlo k zníženiu jeho príjmu z tohto zamestnania a teda i zníženia životnej úrovne mal. detí. Matka na podporu svojich tvrdení poukázala aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR zo 20. augusta 1969, sp.zn. 8Cz/23/69, R 27/1970 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 27. novembra 2014, sp.zn. 7CoP/237/2014. Ďalej matka namietala, že nesúhlasí s tvrdením súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého ak platí, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodiča, v konkrétnom prípade by pri matkou tvrdených výdavkoch detí životná úroveň detí životnú úroveň rodičov prevýšila a zároveň by pohltila ich celý príjem v súčte. V tejto súvislosti zdôraznila, že je zrejmé, i s ohľadom na výšku príjmu otca v čase začatia konania, že v období bezproblémového spoluzitia rodičov, mal. deti mali vytvorenú matkou deklarovанú životnú úroveň, ktorá v dôsledku jednak konania otca, ktorý sa pred podaním návrhu odmietal podieľať na nákladoch mal. detí, či jednak zmeny zamestnania otca a s tým súvisiaceho zníženia jeho príjmu sa znížila. Matka podotkla, že danú skutočnosť, miesto toho, aby ju súd prvej inštancie vyhodnotil v prospech mal. detí, túto vyhodnotil v prospech otca a na úkor mal. detí, ktoré sú touto priamo negatívne dotknuté. Matka považuje taktiež za nevyhnutné upriamiť pozornosť odvolacieho súdu i na skutočnosť, že otec disponuje počas mesiaca voľnými finančnými prostriedkami, ktorými by sa mohol vo zvýšenej miere podieľať na zabezpečovaní potrieb mal. detí. Pri uvedenom matka namietala, že súd prvej inštancie ustálil súčasný príjem otca na sumu cca. 800 eur mesačne (640 eur zo zamestnania a 160 eur z titulu invalidného dôchodku) a jeho mesačné náklady súd prvej inštancie ustálil na sume 461 eur mesačne, to znamená, že po uspokojení potrieb otca otcovi ostanú počas mesiaca voľné finančné prostriedky vo výške cca. 340 eur, ktoré je možné využiť pre pokrytie potrieb mal. detí. Ďalej matka nesúhlasí ani s ustálením výšky opodstatnených potrieb mal. detí vo výške 250- 260 eur na každé mal. dieťa. Matka má za to, že v priebehu konania riadne preukázala listinnými dôkazmi náklady mal. detí, zdravotný stav mal. detí, náklady na bývanie mal. detí, príjem matky. Matka riadne prekladala súdu prvej inštancie v priebehu trvania konania aktuálne listinné dôkazy preukazujúce náklady mal. detí a ďalšie. Matka zdôraznila skutočnosť, že nakoľko samotné konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva trvá od 18.06.2019, skladba nákladov mal. detí sa v priebehu konania menila i vzhľadom na skutočnosť, že mal. C. počas konania začal navštevovať predškolské zariadenie a mal. C. prestúpil z predškolského zariadenia na plnenie si povinnej školskej dochádzky. Má za to, že s uvedenými mŕňnikmi v životoch mal. detí sa súd prvej inštancie nevysporiadal, tieto nezohľadnil a paušalizoval výšku opodstatnených potrieb mal. detí na sumu 250 - 260 eur mesačne na každé mal. dieťa, a to pri zohľadnení zdravotného postihu u mal. C.. V tomto smere má matka tiež za to, že súd prvej inštancie nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie

v časti vymedzenia nákladov mal. detí, ktoré a v akej výške zohľadnil pri rozhodovaní a ktoré nie, súd prvej inštancie paušálne konštatoval, že opodstatnené potreby mal. detí sú vo výške 250 - 260 eur mesačne, pričom z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, akou úvahou a na základe akých dôkazov súd prvej inštancie dospel k tomuto záveru. Matka opakovane poukázala na zdokladované náklady na maloleté deti a uviedla, že aktuálne náklady mal. detí predstavujú v čase podania tohto odvolania náklady vo výške cca. 468 eur na mal. C., ktorý je prvákom na základnej škole a cca. 563 eur na mal. C., ktorý má sluchové postihnutie (v ktorého dôsledku má zvýšené náklady na zdravotnú starostlivosť) a navštevuje predškolské zariadenie pre deti so sluchovým postihnutím. Matka sa nemôže stotožniť s výškou výživného na mal. deti i z dôvodu, že všetka starostlivosť o mal. deti je na nej, keďže otec sa o mal. deti stará výlučne v rozsahu pár hodín trikrát do mesiaca, a to výlučne vo vzťahu k mal. C., pričom neprejavuje žiaden iný záujem o mal. deti, na ich ďalšie nárazové náklady neprispieva, nekupuje mal. deťom darčeky, ani iným spôsobom si neplní svoju vyživovaciu povinnosť. Následne matka poukázala na rozsudok Krajského súdu Trenčín, sp.zn. 6Co/1162/2015. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, pri zohľadnení potenciálneho príjmu otca, ako aj skutočnosti, že otec užíva nehnuteľnosť - rodinný dom výlučne sám, pričom by náklady na bývanie mohol znížiť, ak by ako doteraz býval v rodinnom dome spolu s rodičmi, matka navrhla odvolaciemu súdu, aby opätovne vyhodnotil možnosti, schopnosti, majetkové pomery otca, ako aj možnosti a schopnosti matky pri zohľadnení jej rozsahu starostlivosti o mal. deti, vo vzťahu k vyživovacej povinnosti otca. Má za to, že výživné určené súdom prvej inštancie je v časti určenia vyživovacej povinnosti nepresné, keďže nie je podľa nej z odôvodnenia daného rozsudku zrejmé, čo viedlo súd k určeniu, že suma 130 eur na mal. C. a 130 eur na mal. C. je dostatočnou na ich výživu. Z dôvodu nesprávneho vyhodnotenia možností a schopností otca, jeho majetkových pomerov, ako aj to, že sa dobrovoľne vzdáva majetkového prospechu a príjmu, pri zohľadnení rozsahu starostlivosti matky o mal. deti matka navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti odvolaním napadnutých výrokov V. a VI. zmenil tak, že zaviazá otca k úhrade výživného na mal. C. vo výške 250 eur mesačne a na mal. C. vo výške 300 eur mesačne a zaviazá otca k úhrade zročného výživného v prislúchajúcej výške pri zohľadnení otcou vykonaných platieb na výživu mal. detí.

6. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že s odvolaním matky nesúhlasí v celom rozsahu a dodal, že spočiatku zvažoval, že sa odvolá aj voči určenej vyživovacej povinnosti na maloleté deti vo výške 260,- eur mesačne, nakoľko je táto pre neho len ťažko akceptovateľná vzhľadom na jeho čistý príjem a zdravotné znevýhodnenie, ale neurobil som tak. Otec k svojim výdavkom, ktoré súd prvej inštancie ustálil na sumu vo výške cca. 461,- eur uviedol, že v tejto sume nezohľadnil základnú položku, a to jeho výdavky na stravu, kde mesačne spotrebuje cca. 200,- eur, pričom v sume 461,- eur bola de facto vyčíslená táto položka na nulovú hodnotu. Následne otec vyčíslil svoje orientačné mesačné výdavky na sumu vo výške 646,50 eur, a dodal, že aktuálne je právoplatným súdnym rozhodnutím zaviazaný k úhrade výživného na maloleté deti spolu vo výške 260,- eur, čo spolu predstavuje 906,50 eur a zároveň je zaviazaný aj k úhrade zročného výživného vo výške 100,- eur mesačne na obe maloleté deti. Z vyššie uvedených dôvodov mu nie je zrejmé, ako matka maloletých detí dospela k záveru, že by na konci kalendárneho mesiaca mal disponovať sumou vo výške 340,- eur. Uviedol, že aktuálne je zamestnaný v Technických službách mesta Brezová pod Bradlom, kde dosahujem čistý príjem cca. 663,87 eur a súčasne poberá invalidný dôchodok v sume vo výške 160,- eur, a teda jeho celkový mesačný príjem je 823,87 eur. Zdôraznil, že aktuálne za účelom úhrady výživného na maloleté deti a splátky zročného výživného som si nútený finančné prostriedky požičiavať. Čo sa týka námietok matky ohľadom zmeny pracovného miesta počas trvania súdneho konania, tak k tomuto uviedol, že k uvedenému došlo práve z dôvodu jeho zdravotného stavu, kedy má poškodenie sluchu v rozsahu 93 %, je ZŤP a práca, ktorú pôvodne vykonával u pôvodného zamestnávateľa bola pre jeho osobu dlhodobo neudržateľná a nezvládnuteľná. Podotkol, že za žiadnych okolností som tak nekonal v úmysle znížiť svoju životnú úroveň, či znížiť svoj príjem, aby som deťom hradil nižšie výživné ako sa to snaží navodiť matka maloletých detí. Tiež poukázal na to, že okrem výživného na maloleté deti, je mesačne nútený vynakladať aj ďalšie výdavky na pohonné hmoty, a to za účelom styku s maloletými deťmi, resp. aktuálne za účelom styku aspoň s maloletým C.. Ďalej otec namietal, že ho matka neinformuje o zdravotnom stave maloletých detí, keďže nikdy nevie, kedy sú deti choré a kedy napríklad s maloletým C. matka navštívila logopéda. Otec uviedol, že počas styku s maloletým C. vždy cvičí a venuje sa mu a už po niekoľkých hodinách je vidno jeho snahu komunikovať, avšak vždy po čase strávenom u matky ku nemu maloletý prichádza len ťažko verbálne, bez žiadneho posunu či napredovania. Má preto obavu, že matka so synom v domácom prostredí netrénuje, nevenuje sa mu a dieťa nemá priestor na to, aby sa učilo a napredovalo. Ďalej otec namietal, že matka vo svojom vyjadrení ďalej mylne uvádza, že poberá prídavky na maloleté deti v sume 49,- eur, aktuálne je rodičovský prídavok na jedno dieťa v sume 25,50 eur, teda celkovo na dve

maloleté deti je to suma 51,- eur. Tiež má za to, že maloletý C. celodenne navštevuje materskú školu, to znamená, že matka ráno pred 8.00 hod. dieťa odovzdá v materskej škole a o cca. 17.00 hod. dieťa zase prevezme v materskej škole, pre to má matka časový priestor zamestnať sa a má možnosť nájsť si zamestnanie s pohyblivým pracovným časom či zamestnanie na čiastočný pracovný úväzok alebo formou home office, pričom v tejto súvislosti poukázal na konkrétne pracovné ponuky, kedy matka môže pracovať z domu s pohyblivou pracovnou dobou. Podľa otca matka toho času disponuje rodičovským príspevkom v sume 270,- eur, prídavkami na deti v sume 51,- eur a výživným vo výške 260,- eur, pričom po dobu najbližšieho 1 roka a 4 mesiacov som matke povinný zasielať aj splátky zročného výživného v sume 100,- eur mesačne. Otec podotkol, že matka teda disponuje mesačne sumou 681,- eur, pričom má súčasne možnosť zamestnať sa a privyrobiť si určité finančné prostriedky. Poukázal na to, že podľa jeho vedomostí maloletý C. navštevuje logopéda 2x do mesiaca v trvaní 45 minút a občasne je s ním potrebné ísť na kontrolu k lekárovi, preto má za to, že starostlivosť o maloletého nie je celodenná, resp. si vyžaduje len 3x či 4x do mesiaca ísť k lekárovi a logopédovi a následne sa dieťa nachádza v materskej škole. Vzhľadom na uvedené otec žiada, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku I., II. IV, V., VI, a VIII. potvrdil ako vecne správne a aby rozhodol v zmysle jeho odvolania.

7. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že s dôvodmi, pre ktoré otec podal voči rozsudku súdu prvej inštancie nesúhlasí a rozhodnutie súdu prvej inštancie, v časti úpravy styku otca s mal. deťmi a v časti uloženia výchovného opatrenia považuje za správne a navrhuje, aby odvolací súd v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Matka uviedla, že sa absolútne stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a jeho odôvodnením v časti úpravy styku otca s mal. deťmi. Má za to, že súd prvej inštancie pri úprave styku otca s mal. deťmi vykonal dostatočné dokazovanie, pričom súdom bolo zistené, že styk otca s mal. deťmi sa realizuje rozdielne s mal. C. a mal. C.. V tejto súvislosti matka uviedla, že mal. C. otca stále odmieta, a že presné dôvody nevie, avšak postupne styk s otcom začal odmietať aj mal. C., pričom s mal. C. styk s otcom prebieha počas sobôt (s výnimkou prevej soboty v mesiaci). Matka poukázala na to, že ako rodičia v minulosti absolvovali poradenstvo na UPSVR, ako aj na VÚDPaP s cieľom nájsť zhodu v úprave výkonu rodičovských práv a povinností, predovšetkým nájsť príčiny narušeného vzťahu medzi otcom a mal. C., no napriek snahe ani jedno poradenstvo problém nevyriešilo a preto matka navrhla nariadenie výchovného opatrenia. Dodala, že uvedenému súdu prvej inštancie vyhovel, avšak otec voči nariadeniu výchovného opatrenia podal odvolanie, napriek tomu, že s návrhom súhlasil a preto bolo rozhodnuté o nariadení výchovného opatrenia. Podľa matky, otec odôvodňuje neúčast' na výchovnom opatrení z dôvodu, že má obavu, že by nezvládol realizáciu výchovného opatrenia z finančných dôvodov, avšak notoricky sa bráni psychologickému poradenstvu, keďže obe vykonávané psychologické poradenstvá bolo poznamenané nízkou až žiadnou aktivitou otca. Podľa matky otec bez ohľadu na realitu, vek detí, vzťah synov k nemu, zdravotný stav mal. C., požaduje svojim odvolaním úpravu styku s mal. C., a to v rozsahu každého párneho víkendy od piatka od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každú tretiu sobotu v mesiaci od 10.00 hod. do 18.00 hod., pričom dané navrhuje bez zohľadnenia vysloveného názoru súdu, vôle mal. detí - súrodencov, zdravotného stavu mal. C. a predovšetkým svojich osobných možností. Ďalej matka namietala, že otec na jednej strane sa domáha stretávania s mal. deťmi, aktuálne výlučne len s mal. C., a to v širšom rozsahu, v akom sa doposiaľ s mal. synom stretával a na strane druhej sa otec odmieta podrobiť výchovnému opatreniu, ktoré súd prvej inštancie rodičom a mal. C. uložil primárne za účelom zlepšenia vzťahu mal. C. s otcom a druhotne i vo vzťahu k vytvoreniu priestoru pre postupné rozširovanie styku otca s mal. C.. Podľa názoru matky je realizácia výchovného opatrenia tak, ako uložil súd prvej inštancie nevyhnutné ako pre obnovenie vzťahu otca s mal. C., tak i pre rozšírenie styku otca s mal. C. a bez jeho realizácie je zásah do zaužívaného režimu stretávania sa otca s mal. C. predčasný a nezohľadňuje potreby a najlepší záujem mal. C. a v konečnom dôsledku ani mal. C.. Z uvedeného dôvodu matka navrhla, aby odvolací súd odvolaniu otca nevyhovel a v odvolaním napadnutých výroko III. a VII. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. K vyjadreniu otca k odvolaniu matky voči výroku o výživnom matka uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižiava doposiaľ uvedených skutočností v rámci samotného konania pred súdom prvej inštancie ako i skutočností a dôvodov, pre ktoré navrhuje odvolaním napadnuté výroky V. a VI. rozsudku súdu prvej inštancie zmeniť. Pre komplexnosť informácie o aktuálnych nákladoch mal. detí, príjmových pomeroch matky, matka predložila odvolaciemu súdu aktuálne doklady preukazujúce jej príjmy a súčasné náklady mal. detí. Matka podotkla, že nesúhlasí s tvrdeniami otca obsiahnutými v jeho vyjadrení vo vzťahu k zmene pracovného miesta. Má za to, že otec sa počas konania vo veci samej vzdal príjmu vo výške cca. 390 eur mesačne, keďže v čase začatia samotného konania príjem otca predstavoval sumu cca. 1.200 eur netto mesačne (vrátane invalidného dôchodku vo výške 160 eur mesačne), pričom aktuálny príjem otca predstavuje zo zamestnania sumu cca. 650 eur mesačne netto

a 160 eur mesačne z titulu invalidného dôchodku, t.j. celkom vo výške cca. 810 eur mesačne, t.j. o 390 eur mesačne menej. K tvrdeniam otca, že mal. C. celodenne navštevuje materskú školu a teda matka je podľa neho schopná sa zamestnať, matka uviedla, že tieto tvrdenia nie sú pravdivé. V tejto súvislosti matka poukázala na jej odvolanie, kde uviedla, že je v súčasnosti na predĺženej rodičovskej dovolenke vzhľadom na dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav mal. C., ktorý si vyžaduje osobitnú starostlivosť pre vrodenú poruchu sluchu a ktorý si vyžaduje logopedickú a špeciálno-pedagogickú starostlivosť. Matka uviedla, že s mal. synom pravidelne, dva až trikrát do týždňa navštevuje odborných lekárov v dôsledku zdravotných problémov, ktorými mal. C. trpí. Vzhľadom na špecifické potreby mal. syna, potrebu pravidelného navštevovania lekárov matka má za to, že nie je v súčasnosti schopná zabezpečiť si zamestnanie tak, aby zvýšila svoj príjem. Dodala, že i napriek tomu, že mal. C. navštevuje materskú školu pre deti so sluchovým postihnutím, matka nemá vytvorený priestor pre zamestnanie sa, a to najmä s ohľadom na už spomínanú častú potrebu navštevovania lekárov s mal. synom pre jeho zdravotné problémy, ktorými trpí. K tvrdeniam otca o tom, že sa matka maloletému C. nevenuje, nevenuje sa jeho potrebám a maloletý v jej starostlivosti nenapreduje matka uviedla, že tieto nie sú pravdivé. Matka uviedla, že riadne s mal. C. pracuje v zmysle odporúčaní lekárov a logopédov, ktorých s mal. C. pravidelne navštevuje, a že je to práve otec, ktorý tieto odporúčania nerešpektuje, a tak ako matka uviedla v predchádzajúcich častiach tohto vyjadrenia, k mal. C. pristupuje napriek jeho veku ako k batolaťu, čo s ohľadom na nepriaznivý zdravotný stav mal. C., jeho vek nie je v jeho záujme. K otcom deklaroványm osobným nákladom vo výške 646,50 eur mesačne matka uviedla, že tieto náklady otec podľa nej počas konania nepreukázal. Matka má za to, že otec v prebiehajúcom konaní ani nevedel uviesť, aké náklady znáša on, aké náklady skutočne má, či v akej výške tieto znáša. Matka sa stotožňuje s výškou osobných nákladov otca tak, ako tieto zastabilizoval súd prvej inštancie na účely rozhodnutia o vyživovacej povinnosti otca. K ostatným otcom uvádzaným skutočnostiam sa matka komplexne vyjadrila v rámci svojho odvolania zo dňa 02.11.2021 a týchto sa v plnom rozsahu pridrižiava a navrhuje, aby odvolací súd jej odvolaciemu návrhu vyhovel a zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že pri zohľadnení možností a schopností otca, jeho majetkových pomerov, konania otca, ktorý sa dobrovoľne vzdáva majetkového prospechu a príjmu, rozsahu osobnej starostlivosti matky o mal. deti, tak, že zaviazá otca k úhrade výživného na mal. C. vo výške 250 eur mesačne a na mal. C. vo výške 300 eur mesačne a zaviazá otca k úhrade zročného výživného v prislúchajúcej výške pri zohľadnení otcom vykonaných platieb na výživu mal. detí. Matka vzhľadom na uvedené skutočnosti, najlepší záujem mal. detí, ich potreby, potrebu realizácie výchovného opatrenia vo vzťahu k mal. C. tak, aby toto postupne pomohlo zlepšiť budovať vzťah medzi otcom a mal. C. a postupne vytvorilo aj priestor na rozšírenie styku mal. C. s otcom, ako i vzhľadom na nerešpektovanie potrieb mal. C. otcom vzhľadom na jeho nepriaznivý zdravotný stav a z neho prameniace špecifické potreby navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. a vo výroku VII. ako vecne správny potvrdil a vo výrokoch V. a VI. zmenil tak, že ho zaviazá otca k úhrade výživného na mal. C. vo výške 250 Eur mesačne a na mal. C. vo výške 300 Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu a o zaviazá otca k úhrade zročného výživného v prislúchajúcej výške pri zohľadnení otcom vykonaných platieb na výživu mal. detí.

8. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem).

9. Odvolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že vo veci rodičov maloletých prebiehalo aj konanie o rozvod manželstva, spojený s konaním o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. V danom konaní bolo o návrhu už právoplatne rozhodnuté a to rozsudkom Okresného súdu BA IV, č.k. 25P/86/2019-506, zo dňa 06.10.2022, ktorým súd manželstvo manželov K.O. T., rod. V., nar. XX.XX.XXXX a G. T., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v J., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu J. - K. L. E., vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XX, por. č. XX, rozviedol. Súd zároveň schválil rodičovskú dohodu v nasledovnom znení: maloleté deti, C. T.S., nar. XX.XX.XXXX a C. T., nar. XX.XX.XXXX, sa na čas po rozvode manželstva zverujú do osobnej starostlivosti matky. Právo zastupovať maloletých a spravovať ich majetok majú obaja rodičia. Styk otca s maloletým C. T., nar. XX.XX.XXXX sa neupravuje. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým C. T., nar. XX.XX.XXXX, každý páry kalendárny týždeň v čase od soboty od 9:00 hod. do nedele do 16:00 hod. s výnimkou osobitnej úpravy styku počas sviatkov a školských prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva SR. Počas jarných prázdnin je otec oprávnený stretávať sa s maloletým každý kalendárny rok

od pondelka od 9:00 hod. do utorka do 16:00 hod. Počas veľkonočných sviatkov je otec oprávnený stretávať sa s maloletým každý kalendárny rok od soboty od 09:00 hod do nedele do 16:00 hod. Počas letných prázdnin je otec oprávnený stretávať sa s maloletým každý rok od 01.07 od 09:00 hod. do 04.07 do 16:00 hod. , od 15.07 od 09:00 hod. do 18.07. do 16:00 hod. od 01.08 od 09:00 hod. do 04.08 do 16:00 hod. a od 15.08 od 09:00 hod. do 18.08. do 16:00 hod. Počas zimných prázdnin a vianočných sviatkov je otec oprávnený stretávať sa s maloletým každý kalendárny rok od 26.12 od 09:00 hod. do 28.12 do 16:00 hod. Miestom odovzdania a prevzatia maloletého je bydlisko matky maloletých detí. Otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého C. T., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 180,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky maloletého, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. Otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého C. T., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 180,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky maloletého, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva.

10. Vzhľadom k tomu, že po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva je účinná a vykonateľná úprava o styku s maloletým C. dohodnutá v konaní o rozvod manželstva, nie je už dôvodné zaoberať sa úpravou styku danou rozhodnutím na čas do rozvodu. Odvolací súd preto odvolaním otca napadnutý výrok o úprave styku s maloletým C. zrušil a konanie v tejto časti zastavil.

11. Odvolací súd sa ďalej zaoberal odvolaním matky do výrokov o určení výživného. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia a obsahu spisu má za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne a právne správne a v plnom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia. Súd prvej inštancie vykonal všetko potrebné dokazovanie, riadne zistil skutočný stav veci a dospel na základe výsledkov dokazovania ku správne rozhodnutiu o určení výšky výživného. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza, že výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzny, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a podobne. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorý je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa. Vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvomi kritériami (medzi odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov) platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. To znamená, že čím je vyššia životná úroveň rodičov, tým je odôvodnené aj rozsiahlejšie uspokojovanie potrieb dieťaťa; teda jeho odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, a pod. Rozsah odôvodnených potrieb dieťaťa je tiež súčasne závislý od reálnych schopností a možností jeho rodičov povinných poskytovať mu výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, ktoré sú na ich výživu i celkovú starostlivosť úplne odkázané, je jednou zo základných povinností každého rodiča, pričom každý z rodičov je povinný venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy detí, a to všetkých svojich detí bez rozdielu a bez ohľadu na to, či s deťmi žije alebo nežije v spoločnej domácnosti, pretože dieťa má právo na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok pre svoj zdravý rast a vývoj. Odôvodnené potreby sú však odôvodnené i schopnosťou a možnosťou rodičov. Súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti riadil vyššie uvedeným, vychádzal z pomerov rodičov, ich možností a schopností.

12. Odvolací súd pri posúdení rozhodnutia o výživnom na čas do rozvodu, taktiež podporne vychádzal z rodičovskej dohody, ktorú uzavreli rodičia na čas po rozvode, ktorou sa dohodli, že otec bude prispievať na výživu mal. C. 180,- eur mesačne a na výživu mal. C. 180,- eur mesačne. Odvolací súd má za to, že v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie o výživnom na čas do rozvodu, t.j. ku dňu 14.09.2021, s tým, že výživné sa určovalo od 19.06.2019, je určené výživné primerané a to aj s porovnaním s výškou výživného, ktorá bola určená dohodou rodičov na čas po rozvode. Rozhodnutie na čas po rozvode

nadobudlo právoplatnosť dňa 17.10.2022. Odvolací súd má za to, že od rozhodnutia o výživnom na čas do rozvodu, po právoplatnosť rozhodnutia o rozvode a úpravy výživného na čas po rozvode, uplynula doba, ktorú možno hodnotiť na strane maloletých ako zmenu pomerov, ktorá dôvodne videla k tomu, že sa výživné určilo o 50,- eur vyššie u každého dieťaťa, oproti výživnom určenom súdom prvej inštancie rozhodnutím na čas do rozvodu.

13. Otec podal odvolanie aj do výroku o uložení výchovného opatrenia. Odvolací súd má za to, že tento výrok je vecne a právne správny. Odvolací súd uvádza, že rozhodnutie o výchovnom opatrení poňaté do výroku o úprave rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu nestráca opodstatnenie tým, že bolo už rozhodnuté o úprave rodičovských práv a povinností na čas po rozvode. Ide totiž o samostatné konanie, ktoré bolo len s konaním o úpravu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu spojené. S konaním o rozvod manželstva je obligatórne spojené konanie o úpravu rodič práv a povinností k maloletým na čas po rozvode, avšak do tohto rámca nespadá konanie o uloženie výchovného opatrenia. Odvolací súd má za to, že bolo dôvodné sa zaoberať výrokom o uložení výchovného opatrenia, keď tento výrok, na rozdiel od úpravy styku, rozhodnutím o rozvode manželstva nestratil opodstatnenie. Rozhodnutie o výchovnom opatrení mohlo existovať aj ako samostatné konanie, a z rozvodového konania je aj zrejmé, že otázkou uloženia výchovného opatrenia sa súd nezaoberal. Je ďalej zrejmé, že aj na čas po rozvode sa styk maloletého C. s otcom neupravil a to z tých istých dôvod, pre ktoré sa neupravil ani na čas do rozvodu. Odvolací súd má za to, že stav ohľadom potreby pokúsiť sa obnoviť vzťah maloletého C. a otca naďalej trvá. Je určite v záujme maloletého, aby bola nariadená odborná intervencia, ktorej realizácia je nevyhnutná k tomu, aby sa maloletý postupne s otcom začal stretávať. Za situácie, ktorá je v rodine maloletého, súd musí v záujme maloletého prijať vhodné účinné opatrenie k tomu, aby sa obnovil kontakt maloletého s otcom. Týmto opatrením je práve nariadenie odbornej pomoci cez inštitút výchovného opatrenia, teda uloženie povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení. Odvolací súd podotýka, že sám otec súhlasil s týmto opatrením. Jeho jedinou odvolacou námietkou je to, že nemá finančné prostriedky na prípadnú úhradu nákladov spojených s realizáciou uloženého výchovného opatrenia. Odvolací súd danú námietku nemohol hodnotiť ako dôvodnú k neuloženou potrebného výchovného opatrenia, ktoré je v záujme najmä maloletého, ako je už vyššie uvedené. Navyše odvolací súd disponuje poznatkom z rozhodovacej činnosti, že v prípade nariadenia výchovného opatrenia rozhodnutím súdu, zariadenie, v ktorom je určené vykonať dané výchovné opatrenie, nežiada za jeho realizáciu platby od rodičov, ale náklady na realizáciu súdom určených výchovných opatrení má pokryté z iných zdrojov.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd dospel k záveru o správnosti ako rozhodnutia o výživnom na obe maloleté deti, tak aj vo veci uloženia výchovného opatrenia, preto tieto odvolaniami napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP). Ako je vysvetlené už v odôvodnení, napadnutý výrok o úprave styku otca s maloletým C. zrušil, keď z dôvodu už právoplatnej a vykonateľnej úpravy styku na čas po rozvode, daný výrok stratil opodstatnenosť.

15. Odvolací súd záverom uvádza, že z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.09.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.09.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.06.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

16. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože ide o konanie, ktoré bolo možné začať aj bez návrhu.

17. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).